

The Representation of the Reconstruction of Female Identity in the Folk Narrative “The Shepherd Monkey” Based on Feminist Theories

Somayeh Irani^{*1}, Seyed Mostafa Mokhtabad Amrei²

Abstract

Folk literature and oral narratives, as integral components of collective cultural and historical memory, constitute a significant field for the representation of power relations, gender, and identity. The folk narrative “*The Shepherd Monkey*” from the Sonqor region of Kermanshah, with its female-centered structure, is a notable example of stories that, on the surface, depict women’s suffering and subjugation, yet in their deeper layers reveal possibilities of resistance, re-creation, and the reconstruction of feminine identity. Drawing on feminist criticism and relying on the theories of Gilbert and Gubar, Elaine Showalter, and Julia Kristeva, this study demonstrates how the female body, space, and agency in the narrative shift from a position of exclusion and passivity to one of subjectivity and the appropriation of power.

Date received: 23/05/2025

Date Review: 24/12/2025

Date accepted: 21/08/2025

Date published: 21/01/2026

* Corresponding Author's E-mail:
yosrairani69@gmail.com

1. PhD Candidate in Art Research, Faculty of Art and Architecture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

<https://orcid.org/0009-0001-6677-4960>

2. Associate Professor, Department of Theatre and Film, Faculty of Art and Architecture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

<https://orcid.org/0000-0001-9259-873X>

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY- NC) license <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Keywords: Folk literature; Female-centered narrative; Feminist criticism; Female identity; The Shepherd Monkey.

Theoretical Background

Feminist scholarship in the field of folk literature has demonstrated that oral narratives, despite their apparently traditional and patriarchal structures, often contain latent layers of feminine resistance. Gilbert and Gubar, through their formulation of the “angel/monster” dichotomy, reveal how patriarchal narratives represent women either as passive, obedient figures or as deviant and mad characters; however, this “madness” may itself function as a coded form of female protest and rebellion (Gilbert & Gubar, 1979).

Elaine Showalter emphasizes women’s lived experience, the body, and a specifically feminine language, providing a framework for rereading narratives from the perspective of female subjectivity. She argues that women’s writing and storytelling can move beyond the imitation of male-centered norms toward the reconstruction of feminine identity (Showalter, 1979).

Julia Kristeva’s psychoanalytic theory, particularly her concepts of the “semiotic,” the “abject body,” and the “return of the repressed,” enables a deeper analysis of the female body, nature, and maternal experience within narrative structures. From this perspective, the female body becomes a site of conflict between patriarchal symbolic order and what that order seeks to exclude (Kristeva, 1982; 1984).

Research Objectives and Questions

The primary objective of this study is to analyze the process of **reconstructing feminine identity** in the folk narrative “*The Shepherd Monkey*” within its indigenous cultural context.

The research seeks to answer the following questions:

1. How is the process of reconstructing feminine identity represented in “*The Shepherd Monkey*”?
2. What role does the experience of the female body play in survival, meaning-making, and transformation?
3. How does the removal of the monkey character contribute to the collapse of patriarchal order and the appropriation of power by women?

Hypotheses

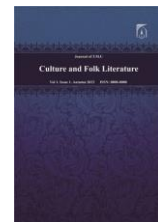
This study hypothesizes that “*The Shepherd Monkey*” not only reflects structural violence against women but also, through the representation of the female body, space, and agency, depicts a transition from passivity to subjectivity. Furthermore, the elimination of the male power symbol enables the reconstruction of a feminine order.

Data Collection

The data for this research are drawn from the oral narrative “*The Shepherd Monkey*,” collected from the collective memory of the people of Sonqor in Kermanshah province. The story, as a culturally embedded and indigenous oral text, serves as the basis for qualitative and interpretive analysis.

Analysis and Discussion

The narrative begins with the removal of the mother and the exile of the daughters into the wilderness—an event that symbolizes the rupture from the established patriarchal order and the elimination of feminine authority within the traditional family structure. From the perspective of Gilbert and Gubar, this act represents symbolic violence that forces women into the limited roles of obedience or deviance. Yet exile, despite signifying rejection and suffering, also

creates a space in which women confront their bodies, nature, and fundamental survival needs.

The discovery of food buried in the earth constitutes a crucial turning point in the narrative. Within Kristeva's theoretical framework, this moment signifies the return of the repressed and the reconnection of the female body with the semiotic realm—a domain in which the body transforms from a suppressed object into a source of meaning, survival, and knowledge. The female body, previously marked by exclusion and vulnerability, becomes active and life-sustaining.

The monkey character functions as a symbol of masculine power grounded in miserliness, control, and the denial of pleasure. He represents a patriarchal system that monopolizes resources, space, and bodily autonomy. His removal is not merely a narrative event but a symbolic dismantling of a system based on domination, isolation, and repression. By appropriating keys, spaces, and resources, the women move from victimhood to agency. In line with Showalter's perspective, this transition illustrates the emergence of female subjectivity and the formation of a feminine language within the narrative. Overall, "*The Shepherd Monkey*" demonstrates how the female body, space, and action can function as instruments of resistance and identity reconstruction, ultimately challenging and destabilizing patriarchal power structures.

Conclusion

The findings of this study indicate that the folk narrative "*The Shepherd Monkey*" goes beyond the mere representation of women's suffering and subjugation to articulate a story of resistance, rewriting, and the reconstruction of feminine identity. The female body transforms from an abject entity into a source of meaning and power, while the elimination of the masculine symbol of authority enables

women to reclaim space and resources. This narrative illustrates the capacity of indigenous folk literature to carry complex feminist discourses and to provide new interpretive possibilities for understanding women's identity and power within local cultural contexts.

References

- Gilbert, S. M., & Gubar, S. (1979). *The Madwoman in the attic*. Yale University Press.
- Showalter, E. (1979). *Toward a feminist poetics*. Unknown.
- Kristeva, J. (1982). *Powers of horror*. Columbia University Press.
- Kristeva, J. (1984). *Revolution in poetic language*. Columbia University Press.
- Bartky, S. L. (1990). *Femininity and domination*. Routledge.
- Hines, D. (2001). *Gender and power in folktale structures*. OUP.

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه «میمون چوپان»

براساس نظریات فمینیستی

سمیه ایرانی^{۱*}، سید مصطفی مختاباد امرئی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۰۲ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۰/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۳۰ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۰۱

چکیده

این پژوهش با هدف تحلیل بازنمایی مناسبات قدرت و هویت جنسیتی در ادبیات فولکلور ایران، به بررسی روایت زن‌محور «میمون چوپان» - برگرفته از حافظه جمعی مردم سنقر در استان کرمانشاه - می‌پردازد. چارچوب نظری تحقیق بر پایه نظریه‌های فمینیستی گیلبرت و گوبار، الین شووالتر و ژولیا کریستوا بنا شده است. این روایت با مضامین قتل مادر، تبعید، بقا، و مواجهه با قدرت مردانه، بازتابی چندلایه از خشونت ساختاری و امکان بازآفرینی هویت زنانه ارائه می‌دهد. شخصیت زن همسایه در قالب «زن دیوانه» گیلبرت و گوبار، عامل فروپاشی نظم مادری است؛ در حالی که تجربه دختران در بیابان و پیوند آن با بدن، طبیعت و زمین، در چارچوب نظریه شووالتر به مثابه بستری برای بازآفرینی سوژه زنانه بازخوانی می‌شود. کریستوا

۱ دانشجوی دکتری پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

* yosrairani69@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0001-6677-4960>

۲ استاد گروه تئاتر و فیلم، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

<https://orcid.org/0000-0001-9259-873X>

نیز با مفاهیمی چون «نیمه‌زبان»، «بدن ابژکت» و «بازگشت امر طردشده»، امکان خوانشی عمیق‌تر از دگرگونی تدریجی هویت زنانه را فراهم می‌آورد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که شخصیت‌های زن داستان، از جایگاه قربانیان مطیع، به سوژه‌هایی کنش‌گر بدل می‌شوند که با گذار از طرد و رنج، ساختارهای پدرسالار را به چالش می‌کشند و درنهایت، از طریق تصاحب منابع قدرت و بازتعریف رابطه با بدن، به بازسازی هویت زنانه در بستری فرهنگی و بومی دست می‌یابند. پاسخ به سه پرسش کلیدی مقاله نیز در این مسیر روشن می‌شود: فرایند بازسازی هویت زنانه چگونه روایت می‌شود؟ تجربه بدن زنانه چه نقشی در بقا و معنا دارد؟ و حذف شخصیت میمون چه تأثیری در قدرت‌یابی زنان دارد؟ این داستان نه تنها بازتاب رنج زنان، بلکه روایتی از مقاومت، بازنویسی و شکل‌گیری خویش‌زنان است.

واژه‌های کلیدی: ادبیات عامه، روایت زن‌محور، نقد فمینیستی، هویت زنانه، میمون چوپان.

۱. مقدمه

در جوامع سنتی، ساختارهای اجتماعی و فرهنگی غالباً بر پایه مناسبات نابرابر قدرت، به‌ویژه میان مردان و زنان، شکل گرفته‌اند. هرچند این جوامع به ظاهر بر ارزش‌های اخلاقی و سنتی تأکید دارند، اما در لایه‌های پنهان خود، نظام‌هایی از سلطه، طرد و سرکوب جنسیتی را بازتولید می‌کنند. این نظام‌ها اغلب از طریق ابزارهایی چون زبان، آیین، و روایت‌های عامیانه تداوم می‌یابند.

ادبیات فولکلور، که به آن ادبیات عامه یا شفاهی نیز گفته می‌شود، مجموعه‌ای از روایت‌ها، افسانه‌ها، متل‌ها، ضرب‌المثل‌ها و ترانه‌های مردمی اطلاق می‌شود که در بسترهای غیررسمی و بیشتر از طریق انتقال شفاهی میان نسل‌ها حفظ شده‌اند. این نوع ادبیات، بازتابی از ناخودآگاه جمعی، باورهای فرهنگی و تجربه‌های زیسته گروه‌های مختلف جامعه است. براساس نظر دائل هینس، «ادبیات فولکلور، گفتاری نمادین است

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

که ساختارهای قدرت، نقش‌های جنسیتی و حافظه تاریخی یک فرهنگ را در قالب روایت‌هایی ساده اما چندلایه بیان می‌کند» (Hines, 2001, p. 44). این ادبیات، به‌ویژه در بسترهای غیررسمی و خارج از نهادهای تولید فرهنگ رسمی، نقش مهمی در انتقال ارزش‌ها، باورها و ساختارهای اجتماعی ایفا می‌کند.

در این میان، زنان - که اغلب روایت‌کنندگان اصلی داستان‌های شفاهی بوده‌اند - هم در مقام راوی و هم در جایگاه شخصیت داستانی، نقش مهمی در بازتاب یا حتی چالش با هنجارهای مردسالار ایفا کرده‌اند. بسیاری از این داستان‌ها گرچه در ظاهر بر مفاهیم اخلاقی، جادویی یا آموزشی تأکید دارند، اما در ژرف‌ساخت خود حامل بازنمایی‌هایی از رنج، مقاومت و بازآفرینی هویت زنانه‌اند.

با وجود اهمیت زنان در روایت‌های عامه، تحلیل‌های ساختاری و جنسیت‌محور از این متون، به‌ویژه در بستر فرهنگی و بومی ایران، هنوز جایگاه چندان گسترده‌ای در مطالعات دانشگاهی نیافته‌اند. روایت‌هایی که از زبان زنان یا دربارهٔ تجربهٔ زنانه در بسترهای مردسالار شکل گرفته‌اند، اغلب در لایه‌های نمادین خود، حامل مقاومت‌های پنهان، کنش‌های زیسته و راهکارهای بدیل برای بازسازی هویت‌اند.

در این راستا، پژوهش حاضر با تمرکز بر روایت عامیانهٔ «میمون چوپان» از منطقهٔ سنقر کرمانشاه، و با بهره‌گیری از نظریه‌های فمینیستی گیلبرت و گوبار، الین شووالتر، و ژولیا کریستوا، نشان می‌دهد که چگونه در دل یک داستان بومی، سوژه‌های زنانه می‌توانند از جایگاه انفعال به موقعیت کنش‌گری و بازآفرینی هویت برسند. همچنین تلاش می‌شود تا از خلال این چارچوب نظری، به سه پرسش محوری دربارهٔ بازسازی هویت زنانه، نقش بدن و تجربهٔ زیسته، و موقعیت قدرت‌زدایی از ساختار مردانه، پاسخ داده شود.

۲. پیشینه پژوهش

تحلیل روایت‌های عامیانه با رویکرد فمینیستی، به‌ویژه در بافت فرهنگ‌های محلی، یکی از حوزه‌هایی است که در سال‌های اخیر توجه پژوهشگران را به خود جلب کرده، هرچند همچنان می‌توان آن را حوزه‌ای کم‌مطالعه دانست. تمرکز این پژوهش‌ها غالباً بر بررسی بازنمایی زنان، الگوهای سلطه، و راه‌های مقاومت زنانه در ساختارهای سستی بوده است.

در ایران، پژوهش‌هایی مانند افسانه‌زاده و عزیزی (۱۳۹۶) در مقاله «بازخوانی روایت‌های زن‌محورکردی با رویکرد فمینیستی» نشان داده‌اند که ساختارهایی چون طرد، مادرکشی و روابط خواهرانه در داستان‌های کردی، ظرفیت تحلیل از منظر نظریه شووالتر را دارند. قاسمی و رضایی (۱۴۰۰) نیز در مقاله «تحلیل فمینیستی داستان‌های عامه زنان مازندرانی»، زبان بدن، سکوت و مقاومت خاموش زنانه را به‌عنوان محورهای کلیدی در روایت‌های بومی زنان مازندران تحلیل کرده‌اند.

در همین راستا، توحیدی (۱۳۹۴) تأکید می‌کند که روایت‌های عامیانه سستی در ایران، اغلب زنان را یا به‌صورت قربانی‌های منفعل یا اغواگران شرور بازنمایی می‌کنند؛ زنانی که باید در نظام پدرسالار یا رام شوند یا حذف گردند. رحمانی (۱۳۹۸) نیز با تحلیل کهن‌الگوهای زنانه در افسانه‌های ایرانی، به محدودیت کنشگری زنان در قالب‌هایی مانند مادر، دوشیزه یا پیرزن دانا اشاره کرده و این مسئله را نشانه‌ای از سلطه الگوهای مردسالار دانسته است. به همین ترتیب، مرادی (۱۴۰۱) در بررسی داستان‌های فولکلور کردی، روابط میان زنان را نیز تحت‌تأثیر ساختارهای مردانه می‌داند و حتی خشونت میان‌زنانه را بازتابی از سلطه پدرسالاری معرفی می‌کند.

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

در سطح مطالعات بین‌المللی، دبرا کاینس (2010) با تمرکز بر روایت‌های شفاهی آفریقایی، نشان داده است که زبان، بدن و حافظه جمعی در روایت‌های زنان روستایی، ابزاری برای مقاومت فرهنگی‌اند. تحلیل او مبتنی بر نظریه «نوشتار زنانه» شووالتر است و نشان می‌دهد چگونه زنان از طریق روایت‌گری، علیه نظم مستقر سخن می‌گویند. از سوی دیگر، گیلبرت و گوبار (1979) در اثر ماندگار خود «زن دیوانه در اتاق زیر شیروانی» با بررسی کنش‌های طغیان‌گرانه شخصیت‌های زن در ادبیات غرب، تأکید می‌کنند که چنین رفتارهایی تلاشی برای بازیابی صدا در ساختارهای خاموش‌کننده است. این نظریه بستر مناسبی برای فهم رفتارهای به‌ظاهر متناقض یا خشونت‌آمیز شخصیت‌های زن در روایت‌های سنتی فراهم می‌سازد.

۳. چارچوب نظری

رویکرد جنسیتی در تحلیل متون ادبی و روایی، به‌ویژه متون عامیانه، با هدف بازخوانی موقعیت زنان در ساختارهای اجتماعی، فرهنگی و ذهنی تثبیت‌شده در روایت‌ها، سعی دارد لایه‌های پنهان و ناپیدای جنسیت را در سازوکار روایت آشکار کند. در این چارچوب، تحلیل روایت داستانی که زنان در آن هم عامل خشونت‌اند و هم قربانی آن، امکان خوانش‌هایی چندلایه از مناسبات قدرت، بدن، هویت و جنسیت فراهم می‌آورد.

۱. گیلبرت و گوبار: نخستین سطح از چارچوب نظری این پژوهش، بر پایه نقد فمینیستی کلاسیک قرار دارد؛ نقدی که در دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ میلادی با تمرکز بر بازنمایی زنان در ادبیات و فرهنگ شکل گرفت. منتقدانی چون گیلبرت و گوبار (۱۹۷۹) در کتاب معروف خود *The Madwoman in the Attic* (زن دیوانه در اتاق زیرشیروانی، ۱۹۷۹) به بازخوانی آثار نویسندگان زن قرن نوزدهم (مانند شارلوت

برونته، مری شلی و جین آستن) پرداختند و نشان دادند که چگونه زنان نویسنده برای بیان خود، ناگزیر از کار کردن در چارچوب‌های مردانه‌اند.

سندرا گیلبرت و سوزان گوبار در کتاب *زن دیوانه در اتاق زیر شیروانی* (۱۹۷۹) دوگانه فرشته/دیوانه را به‌عنوان ساختاری بازنمایی‌شده از زن در ادبیات مردسالار معرفی می‌کنند. فرشته، زن مطیع و منفعل، و دیوانه، زن اغواگر و عصیانگر است که هردو جلوه‌هایی تحمیلی و تقلیل‌گرایانه از هویت زنانه‌اند. آن‌ها معتقدند نویسندگان زن باید از این تصویرهای تحمیلی عبور کنند تا به صدای اصیل خود دست یابند (Gilbert & Gubar, 1979, p. 23, 48).

این دوگانه، زنان را یا به سکوت و اطاعت سوق می‌دهد یا به دیوانگی و نابودی. اما گیلبرت و گوبار استدلال می‌کنند که در بسیاری از آثار، نویسندگان زن «دیوانگی» را به‌عنوان شکل رمزگذاری‌شده‌ای از اعتراض زنانه به سلطه پدرسالاری به کار می‌برند. «زن دیوانه» اغلب صدای سرکوب‌شده خود نویسنده است.

۲. نظریه شووالتر: الین شووالتر در آثارش، به‌ویژه در مقاله «Towards a Feminist Poetics» (۱۹۷۹)، بر وجود سه مرحله در نوشتار زنان تأکید دارد: تقلید، اعتراض، و خودآگاهی. در مرحله سوم، زنان زبان خاص خود را، که مبتنی بر بدن، تجربه زیسته، و ساختار غیرخطی است، می‌سازند. شووالتر همچنین بر اهمیت زبان بدن و تجربه مادری در روایت زنانه تأکید می‌ورزد (Showalter, 1979, p. 14; 1981, p. 220).

۳. نظریه ژولیا کریستوا: یکی از مهم‌ترین مفاهیم تحلیل جنسیتی در روایت حاضر، مفهوم «بدن» است؛ بدنی که در معرض خشونت، نفی، تهی‌شدگی قرار می‌گیرد. کریستوا زبان را به دو حوزه تقسیم می‌کند:

۱. نیمه‌زبان^۱: پیش‌زبانی، غیرعقلانی، آوایی، عاطفی و مرتبط با بدن مادر. تجربه‌ای که در دوران نوزادی و پیش از ورود به زبان رایج است.

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

۲. نظام نمادین^۲: ساختار زبانی مبتنی بر قانون پدر، منطق، نظم اجتماعی و هویت‌سازی فردی.

زنان به دلیل نقش بدنی‌شان در زایش و مادری، بیش از مردان با بعد نیمه‌زبانی در ارتباط‌اند. کریستوا معتقد است این نیمه‌زبان می‌تواند مقاومت‌های خلاقانه علیه نظم مردسالارانه و زبان رسمی ایجاد کند (Kristeva, 1984, p. 133).

بدن زنانه و «مادر ابژکت»: کریستوا مفهوم «ابجکت (abject)» را نیز مطرح می‌کند، این مفهوم اشاره دارد به آنچه از نظام نمادین بیرون رانده شده است، زیرا مرزهای هویت و نظم را تهدید می‌کند (مانند خون، جسد، ترشحات بدن). بدن زن، به‌ویژه در موقعیت‌هایی مانند قاعدگی، بارداری یا زایمان، به ابژه‌ای تبدیل می‌شود که هم جذاب است و هم تهدیدآمیز.

مادر، در این معنا، هم سرچشمه زندگی است و هم موجودی خطرناک و غیرقابل کنترل، زیرا بدن او مرزهای خود/دیگری، من/تو، تمیز/آلوده را بر هم می‌زند. کریستوا نشان می‌دهد که چگونه فرهنگ مردسالار، مادر را به ابژه‌ای برای طرد، حذف یا اسطوره‌سازی تبدیل می‌کند (Kristeva, 1982, pp. 10-11).

درمجموع، سه نظریه فمینیستی مطرح شده در این پژوهش، هرکدام از زاویه‌ای خاص، ابعاد گوناگون هویت زنانه را در روایت «میمون چوپان» روشن می‌سازند. گیلبرت و گوبار بر ساختارهای روایی مردسالار و بازنمایی زنان در دوگانه فرشته/دیوانه تمرکز دارند و به ما می‌آموزند که چگونه زنان در روایت برای بازیابی صدا و قدرت، ناگزیر به طغیان‌اند. شووالتر با تأکید بر تجربه بدن و نوشتار زنانه، زنان داستان را در فرایند بازنویسی هویت و ساختن زبان خاص خود تحلیل می‌کند. درنهایت، کریستوا با مفاهیمی چون نیمه‌زبان، ابژه و بازگشت امر طردشده، امکان

خوانش روان‌کاوانه و زیربنایی‌تری از تجربه زنانه در دل روایت را فراهم می‌آورد. تلفیق این سه رویکرد، به ما اجازه می‌دهد که داستان را نه فقط از منظر محتوا، بلکه در سطح زبان، نماد، و ساختار، به مثابه روایتی از رهایی، بازآفرینی و مقاومت زنانه در نظر بگیریم. به این ترتیب، نگاه فمینیستی در این مقاله، تصویری چندلایه و منسجم از تحولات شخصیت‌های زن و موقعیت فرهنگی‌شان ارائه می‌دهد.

۴. هدف پژوهش

هدف این پژوهش تحلیل یک روایت شفاهی از منطقه سنقر در استان کرمانشاه با رویکرد فمینیستی است. در این مقاله تلاش شده است که با بهره‌گیری از چارچوب‌های نظری گیلبرت و گوبار، الین شووالتر، و ژولیا کریستوا، ساختارهای پنهان جنسیت‌محور در روایت تحلیل شود و بازنمایی بدن، هویت، و قدرت زنانه در دل روایت، شناسایی گردد.

۵. سؤال‌های پژوهش

۱. روایت «میمون چوپان» چگونه فرایند بازسازی هویت زنانه را از طریق مراحل طرد، رنج و تصاحب قدرت بازنمایی می‌کند؟
۲. نقش تجربه بدنی زنانه در روایت «میمون چوپان» چیست و چگونه به عاملی برای بقا و معنا تبدیل می‌شود؟
۳. شخصیت میمون در داستان چه جایگاهی در نظم مردسالار دارد و چگونه حذف او زمینه‌ساز قدرت‌یابی شخصیت‌های زن می‌شود؟

۶. روش تحقیق

این پژوهش کیفی و مبتنی بر تحلیل محتوای روایی است. روش کار تحلیل متن داستان محلی «میمون چوپان» با تکیه بر اصول نقد فمینیستی است. داده اصلی داستان شفاهی است که در قالب روایی از حافظه زبانی و فرهنگی محلی استخراج شده است. تحلیل نظری بر مبنای تطبیق مؤلفه‌های روایت با نظریه‌های فمینیستی گیلبرت و گوبار (۱۹۷۹)، شووالتر (۱۹۸۵) و کریستوا (۱۹۸۲) انجام شده است.

۷. روایت داستانی: میمون چوپان

روایت عامیانه «میمون چوپان»، برگرفته از حافظه شفاهی مردم سنقر در استان کرمانشاه، داستانی زن‌محور است که مسیر طرد، رنج و بازسازی هویت زنانه را در بستری نمادین ترسیم می‌کند. این روایت با سه خواهر آغاز می‌شود که تحت تأثیر محبت‌های اغواگر زن همسایه، مادر خود را به قتل می‌رسانند. پدر خانواده، پس از ازدواج با همان زن، دختران را به بیابانی دورافتاده تبعید می‌کند. آن‌ها که از حمایت خانوادگی محروم شده‌اند، در شرایطی مرگبار تصمیم به قربانی‌سازی یکی از خواهران برای بقا می‌گیرند. اما کشف تصادفی خوراکی‌هایی در دل خاک، آن‌ها را به نقطه‌ای پنهان در زمین هدایت می‌کند؛ جایی که دری به قلعه‌ای افسانه‌ای و مخفی وجود دارد.

در دل این قلعه، خواهران با میمونی زشت، ثروتمند و خسیس مواجه می‌شوند که شب‌ها با انکار لذت و مصرف، بر فقر داوطلبانه خود تأکید می‌کند. این میمون، با وجود مالکیت منابع فراوان، آن‌ها را از دیگران (به‌ویژه زنان) دریغ می‌دارد و نمادی از ساختار مردسالار مبتنی بر خساست، انکار میل و سلطه اقتصادی است. دختران، با تصمیمی جمعی، او را به قتل می‌رسانند؛ و جسد میمون به کلیدی تبدیل می‌شود که درِ اتفاقی را

می‌گشاید که حاوی کلیدهای تمام اتاق‌های دیگر است. این تحول، استعاره‌ای از فروپاشی نظم پدرسالار و ظهور سوژه‌های زنانه‌ای است که از موقعیت انفعالی به جایگاه کنش‌گری و اختیار دست می‌یابند. روایت با استفاده از عناصر اسطوره‌ای، سفر زنانه‌ای از تبعید تا تصاحب را ترسیم می‌کند.

۸. بحث و بررسی

۸-۱. بازسازی هویت زنانه از طریق روایت

از منظر نظریه فمینیستی گیلبرت و گوبار (Gilbert & Gubar, 1979, pp. 17-20)، حذف یا طرد مادر در آغاز روایت می‌تواند بیانگر طغیانی ناخودآگاه علیه تصویر تثبیت‌شده زن‌انگی باشد؛ تصویری که در جامعه سنتی با فضیلت، سکوت و مادری صرف پیوند خورده است. دختران با این گسست، وارد مرحله‌ای از گم‌گشتگی هویتی می‌شوند که نیازمند بازتعریف خود و نسبت‌شان با جهان است. تبعید به بیابان در این معنا، هم نوعی تبعید اجتماعی است و هم سفری درونی برای مواجهه با مرزهای بدن، بقا و اراده. در دل همین فضای مرزی است که تصمیم‌گیری جمعی، هم‌بستگی، و نخستین نشانه‌های کنش‌گری ظهور می‌کنند.

از منظر شووالتر (Showalter, 1979, pp. 25-28) که در نظریه «نقد فمینیستی ژنولوژیک» بر تجربه زیسته زنان و بدن به‌عنوان منبع معنا تأکید دارد، می‌توان گفت در این روایت، خواهران با گذر از وضعیت مطرود و حاشیه‌نشین، به‌تدریج از سوژه‌هایی منفعل به عاملیت‌های بازساز هویت بدل می‌شوند. آن‌ها ابتدا از نظم مردانه فاصله می‌گیرند، سپس از خلال کشف و کنترل فضا (قلعه)، و نهایتاً با قتل میمون و تصاحب کلیدها، به بازتعریف جایگاه خود در روایت دست می‌یابند.

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

پاسخ به پرسش اول: روایت «میمون چوپان» بازسازی هویت زنانه را در قالب سفری نمادین از طرد مادر، تجربه رنج و تبعید، و درنهایت حذف سوژه سرکوبگر مردانه و تصاحب نمادهای قدرت بازنمایی می‌کند.

۲-۸. تجربه بدنی زنانه؛ بقا و بازآفرینی معنا

یکی از صحنه‌های کلیدی روایت، زمانی است که خواهر کوچک‌تر هنگام دفع ادرار با منبع غذایی مدفون در خاک روبه‌رو می‌شود. این لحظه که سه‌بار در روایت تکرار می‌شود، از منظر روان‌تحلیل‌گری فمینیستی ژولیا کریستوا، واجد اهمیت نمادین است. کریستوا در نظریه زبان پیشاخطابی خود، از «نیمه‌زبان» به‌عنوان قلمرویی پیشامنطقی و پیشانمادین یاد می‌کند که با بدن، میل، و مادری پیوند دارد (Kristeva, 1984, pp. 26–30).

ارتباط بدنی دختر با زمین، به‌ویژه در کنشی همچون ادرار، پیوندی مستقیم با طبیعت و امر زنانه برقرار می‌کند. این پیوند، لحظه‌ای از زایش دوباره است؛ بدن زنانه که پیش‌تر در جایگاه رنج و گرسنگی بود، اکنون منشأ بقا و امید می‌شود. همچنین، کشف غذا از دل خاک می‌تواند بازنمای کنشی ناخودآگاه برای بازیافت مادریِ طردشده در آغاز روایت باشد.

از سوی دیگر، تکرار سه‌باره این کشف، تأکیدی اسطوره‌ای بر قدرت بازتولیدی بدن زنانه دارد؛ بدنی که برخلاف نظم مردسالار مبتنی بر انکار میل و کنترل، اکنون به‌مثابه منبع معنا و پیوند، عمل می‌کند.

پاسخ به پرسش دوم: بدن زنانه در این روایت، با پیوند با زمین و طبیعت، از جایگاه طردشده و منفعل، به موقعیتی زاینده، معناآفرین و نجات‌بخش ارتقا می‌یابد؛ و تجربه بدنی به کنشی فرهنگی برای بازسازی سوژه تبدیل می‌شود. روایت «میمون چوپان»

بازسازی هویت زنانه را در قالب سفری نمادین از طرد مادر، تجربه رنج و تبعید، و درنهایت حذف سوژه سرکوبگر مردانه و تصاحب نمادهای قدرت بازنمایی می‌کند.

۳-۸. شخصیت میمون در روایت

شخصیت میمون در روایت، واجد ویژگی‌هایی است که او را به نمادی از نظام مردسالار بدل می‌کند. میمون، علی‌رغم ثروت انباشته‌اش، رفتاری مبتنی بر خساست، انزوا و کنترل نشان می‌دهد؛ او از مشارکت با زنان خودداری می‌کند، غذا را انکار می‌ورزد، و در پالانی می‌خواهد که تداعی‌گر جایگاه حیوانی و تن‌زدوده است.

از منظر تحلیل جنسیت‌محور و در امتداد خوانش گیلبرت و گوبار از ساختارهای قدرت و میل در روایت‌های مردانه (Gilbert & Gubar, 1979, pp. 51-54)، میمون واجد دو ویژگی هم‌زمان است: بدنش هم سرکوب‌شده است و هم محل قدرت. او بر فضا سلطه دارد، اما میل را سرکوب می‌کند؛ قدرت دارد، اما فاقد رابطه است. این خصیصه‌ها، او را به تجسمی از «مرد فاقد بدن» در نظام پدرسالار بدل می‌سازد که بدن را ابژه کنترل می‌خواهد، نه مشارکت.

قتل میمون به دست زنان، نه فقط از بین بردن مانعی فیزیکی، بلکه عملی نمادین برای حذف ساختار سرکوبگر است. مهم‌تر آنکه جسد او به کلیدی تبدیل می‌شود که درها را می‌گشاید؛ بدنی که ابزار کنترل بود، اکنون ابزار رهایی می‌شود. در اینجا، با بازتعریف موقعیت بدن مردانه به‌عنوان منبع دسترسی به منابع و مکان‌های بسته، زنان روایت، نظمی تازه را بنیان می‌نهند.

پاسخ به پرسش سوم: میمون نماینده ساختار مردسالارِ انزواگرا، کنترل‌گر و فاقد مشارکت است که با حذفش، مسیر بازسازی نظم زنانه و مشارکتی گشوده می‌شود؛

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

بدنی که در ابتدا ابزار سلطه بود، در پایان ابزار گشودگی و رهایی می‌شود. بدن زنانه در این روایت، با پیوند با زمین و طبیعت، از جایگاه طردشده و منفعل، به موقعیتی زاینده، معناآفرین و نجات‌بخش ارتقا می‌یابد؛ و تجربه بدنی به کنشی فرهنگی برای بازسازی سوژه تبدیل می‌شود. روایت «میمون چوپان» بازسازی هویت زنانه را در قالب سفری نمادین از طرد مادر، تجربه رنج و تبعید، و درنهایت حذف سوژه سرکوبگر مردانه و تصاحب نمادهای قدرت بازنمایی می‌کند.

۹. تحلیل جنسیتی و فمینیستی شخصیت‌ها، فضا و نمادهای روایت

این بخش به‌طور مستقیم برای پاسخ به هدف پژوهش تدوین شده و ساختارهای جنسیت‌محور و بازنمایی‌های زنانه را در روایت شفاهی از منظر فمینیستی تحلیل می‌کند. بدین ترتیب، این تحلیل نقش مهمی در تحقق هدف پژوهش و پاسخ‌گویی به پرسش‌های آن ایفا می‌کند.

۹-۱. تحلیل شخصیت‌ها

در این روایت شفاهی، شخصیت‌های محوری - سه خواهر، زن همسایه، پدر و میمون - بازنمایی‌های پیچیده‌ای از ساختارهای جنسیتی و کنش‌های زنانه ارائه می‌دهند که با نظریه‌های فمینیستی قابل تحلیل است.

سه خواهر:

هر یک از سه خواهر نماینده مرحله‌ای متفاوت از سوژه‌گی زنانه‌اند که کنش و تجربه زنانه را در ابعاد مختلف عقلانی، عاطفی و زیستی بازنمایی می‌کنند.

خواهر بزرگ‌تر به مثابه نماد عقلانیت عملی و تصمیم‌گیری جمعی عمل می‌کند و با اتخاذ تصمیم به قتل مادر، نمودار سطحی از خودآگاهی زنانه است که شووالتر آن را مرحله «نوشتار زنانه»^۳ می‌نامد، جایی که زن به بازآفرینی سوژه خود می‌پردازد (Showalter, 1985).

خواهر میانی نقش میانجی و تعادل را ایفا می‌کند و تردید و همدلی‌اش بیانگر پیچیدگی‌های روانی تجربه زنانه در شرایط سرکوب است.

خواهر کوچک‌تر در نقطه عطف داستان، با پیوند با بدن و طبیعت از طریق کشف غذا در خاک، نماینده «امر نیمه‌زبانی»^۴ است که ژولیا کریستوا آن را محل بازتولید معنا از دل تجربه‌های بدنی می‌داند (Kristeva, 1984). این پیوند بدن و معنا، نشان‌دهنده بازسازی هویت زنانه در حوزه زیستی و عاطفی است.

این تقسیم‌بندی شخصیتی، تصویری چندوجهی از مقاومت زنانه را ارائه می‌کند که عقلانیت، عاطفه و زیست را در فرایند بازسازی هویت زنانه درهم می‌آمیزد. زن همسایه (نامادری):

زن همسایه، از منظر گیلبرت و گوبار، تجسم «زن دیوانه» است؛ شخصیتی که به ظاهر آزاد و اغواگر است، اما در دام ساختار مردسالار گرفتار و ابزاری برای بازتولید خشونت میان‌زنانه شده است (Gilbert & Gubar, 1979). او با نفوذ و فریب دختران، مادر سنتی را حذف می‌کند و نفرت و انکار زن‌بودگی را در آن‌ها می‌پروراند. این شخصیت، نمونه‌ای از خشونت میان‌زنانه‌ای است که نظام مردسالار از آن بهره می‌برد تا زنان را به رقیب و ابزار همدیگر بدل سازد. پدر:

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

پدر در روایت نماد خشونت منفعلانه و «پدر غایب» است که با سکوت و انفعال خود، زمینه‌ساز حذف و سرکوب زنان می‌شود (Showalter, 1985). او به جای مواجهه و مسئولیت، با کناره‌گیری از قدرت، بازتولید نظم مردسالارانه را ممکن می‌سازد. میمون:

میمون، به عنوان نماد پدرسالاری خسیس و انضباط‌یافته، نشان‌دهنده مردی است که میل، لذت و سخاوت را سرکوب می‌کند و منابع قدرت را در انحصار خود نگه می‌دارد (Bordo, 1993). از منظر شووالتر، او نمادی از نظم اقتصادی و بدنی مردانه است که نه تنها خود را محدود می‌سازد، بلکه زنان را از دسترسی به لذت و قدرت محروم می‌کند (Showalter, 1985).

مرگ میمون و تبدیل جسدش به کلید، نمادی روان‌کاوانه از بازگشت امر طردشده^۵ است که کریستوا آن را نقطه عطفی در بازسازی هویت زنانه می‌داند (Kristeva, 1984). این رویداد نمادی از گسستن از سلطه مردسالار و بازپس‌گیری اختیار و قدرت زنانه است.

۲-۹. تحلیل فضاها و نمادها

بیابان، فضایی اسطوره‌ای است که طرد و خلأ را نشان می‌دهد و عرصه تجربه زیستی و بقا برای سوژه زنانه است (شووالتر، ۱۹۸۵).

قلعه نمادی از ناخودآگاه جمعی زنان و تمثیل‌های متنوع نیازها و آرزوهای سرکوب‌شده زنانه است که با ورود کلید مرگ میمون باز می‌شود (گیلبرت و گوبار، ۱۹۷۹؛ کریستوا، ۱۹۸۴).

فضای تنور نماد بازسازی و گذار به مرحله تازه‌ای از خودمختاری زنانه است که در آن مرگ مردسالار، امکان بازسازی قدرت را فراهم می‌آورد

۳-۹. خوانش جنسیتی در سه مرحله روایی

قتل مادر توسط دختران، نمادی از حذف سنتی و سرکوب بدن و تجربه مادری در ساختار مردسالار است که با تحریک زن همسایه بازتولید می‌شود (گیلبرت و گوبار، ۱۹۷۹؛ شووالتر، ۱۹۸۵).

تبعید به بیابان و کشف خوراک، مرحله‌ای از بازگشت به بدن و طبیعت است که بازسازی هویت زنانه را از دل رنج و تجربه بدنی ممکن می‌سازد (کریستوا، ۱۹۸۴؛ شووالتر، ۱۹۸۵).

قتل میمون و دریافت کلید از جسد او، نمادی از شکست سلطه مردسالارانه و بازپس‌گیری قدرت و اختیار بدن زنانه است که به واسطه بازسازی امر طردشده تحقق می‌یابد (کریستوا، ۱۹۸۴؛ بوردو، ۱۹۹۳).

۴-۹. تحلیل ساختار قدرت و بدن از منظر نظریه‌های فمینیستی

در داستان «میمون چوپان»، بدن زنانه، فضاهای محصور و عناصر نمادین مانند کلید و گنج، به عنوان ابزارهایی برای نمایش مناسبات قدرت در ساختاری پدرسالارانه به کار می‌روند. روایت، تقابل میان نظم مردانه مبتنی بر انکار لذت و کنترل بدن زنانه را با کنش‌مندی تدریجی شخصیت‌های زن برجسته می‌کند. در این بخش، با تکیه بر نظریه‌های فمینیستی، بدن و فضا نه فقط به عنوان پس‌زمینه روایت، بلکه به مثابه محل نزاع، سرکوب و مقاومت جنسیتی تحلیل می‌شوند.

بدن زنانه در این روایت، از ابژه‌ای منفعل به منبعی فعال برای بقا و مقاومت تبدیل می‌شود. در لحظه تصمیم به قربانی کردن یکی از خواهران، بدن زنانه وارد موقعیت انتخاب و حذف می‌شود که نشان‌دهنده نگاه مردسالار به بدن زن به عنوان امری زائد و

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

قربانی‌پذیر است. با این حال، بدن کوچک‌ترین خواهر به منبع زایش و غذا تبدیل شده و به گونه‌ای کنش‌گرانه به نقش خویش بازمی‌گردد (Bartky, 1990).

فضاهای قلعه، که پیش‌تر متعلق به میمون است، نمادی از فضاهای مردانه و بسته است که تحت سلطه قدرت مردانه قرار دارد. ورود دختران به این فضا و تصاحب کلیدها، بازتعریف قدرت و دسترسی به لذت و اختیار را نشان می‌دهد. این تصاحب، نمادی از عبور از مرزهای سلطه و بازپس‌گیری فضاهای ممنوعه برای زنان است (Irigaray, 1985; de Lauretis, 1987).

میمون به‌عنوان نماد نظام مردسالار، موجودی خسیس، انکارکننده میل و لذت است که با کنترل بدن و منابع، سلطه‌اش را اعمال می‌کند. قتل میمون توسط دختران، نمایانگر پایان این سلطه و آغاز دوره‌ای تازه برای بازسازی و بازتعریف هویت زنانه است (Gilbert & Gubar, 1979; Showalter, 1977).

درمجموع، این تحلیل نشان می‌دهد که چگونه روایت «میمون چوپان» با تمرکز بر بدن و فضا، مناسبات قدرت پدرسالارانه را به چالش می‌کشد و مسیر رهایی و بازتعریف زنانه را می‌گشاید.

۵-۹. تکوین هویت زنان در سیر روایت

بازسازی هویت زنانه در روایت داستان «میمون چوپان» براساس نظریه‌های فمینیستی گیلبرت و گوبار، الین شووالتر، و ژولیا کریستوا، می‌تواند به‌عنوان فرایندی تدریجی و چندلایه در دل داستان تفسیر شود. این بازسازی از طریق مواجهه با مادرکشی، رانده شدن، تجربه رنج، کشف و تصاحب فضا و قدرت، و درنهایت عبور از دروازه‌های بسته به سوی خودمختاری شکل می‌گیرد.

۱. **طرد مادر و ورود به جهان مردانه:** مطابق با تحلیل گیلبرت و گوبار (۱۹۷۹)، حذف مادر در ابتدای داستان، نشانه‌ای از گسستن دختران از نظم نمادین خانواده و حرکت به سوی بازتعریف خویشتن است. مادر به مثابه نماد اقتدار زنانه اولیه، جای خود را به زن اغواگر و مخرب (همسایه) می‌دهد که در نظام پدرسالار، شکل تحریف‌شده قدرت زنانه است. دختران با قتل مادر، وارد مرحله بحران هویتی می‌شوند، جایی که نظم آشنا فرو می‌پاشد (Gilbert & Gubar, 1979, p. 50).

۲. **تجربه رنج و زایش سوژه زنانه:** الین شووالتر (۱۹۷۷) معتقد است که سوژه زنانه در روایت از طریق تجربه‌های خاص جنسیتی همچون رنج، تبعید، و همدلی با بدن شکل می‌گیرد. سه خواهر پس از تبعید توسط پدر و رها شدن در بیابان، وارد فضایی برزخی می‌شوند که نه کاملاً مردانه و نه زنانه است. در این فضا، گرسنگی، تصمیم به قربانی‌سازی یکی از خواهران، و درنهایت کشف گنج زیر خاک، مرحله‌ای است که بدن زنانه به منبع دانش و بقا بدل می‌شود. این‌جا زبان مادری، زبان بدن است؛ جایی که بدن کوچک‌ترین خواهر با طبیعت وارد گفت‌وگو می‌شود و غذا را می‌زاید (Showalter, 1977, p. 13).

۳. **بازگشت امر طردشده و بازتعریف مادری:** از منظر ژولیا کریستوا (۱۹۸۲)، نظم نمادین مردانه همواره امر نیمه‌زبانی یا «chora» را طرد می‌کند، اما این امر طردشده می‌تواند بازگردد و ساختار را دگرگون سازد. قلعه‌ای که دختران به آن راه می‌یابند، به مثابه فضایی مرموز و مملو از اشیای زنانه (لباس، خوراک، تخت‌خواب) است، درواقع بازنمایی ناخودآگاه جمعی زنانه است. مواجهه با میمون، که نماد خساست و انکار لذت زنانه است، نقطه اوج این بازسازی است: دختران میمون را می‌کشند، کلیدها را تصاحب می‌کنند، و از درزهای درها عبور کرده، چشم‌اندازی تازه از خود و جهان

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

می‌یابند. این عبور، عبور از زبان نمادین پدرسالارانه به زبان تجربی زنانه است (Kristeva, 1982, p. 92).

نتیجه: فرایند بازسازی هویت زنانه در داستان با حذف مادر، تجربه رنج، تصرف فضا، مواجهه با نظم مردانه، و درنهایت عبور از درهای بسته شکل می‌گیرد. در این مسیر، دختران از سوزدهایی منفعل به عاملانی فعال بدل می‌شوند که نه تنها قدرت را از آن خود می‌کنند، بلکه زبان و بدن زنانه را بازتعریف می‌کنند. خوانش فمینیستی روایت «میمون چوپان» نه تنها تجربه زنان در ساختار روایی را برجسته می‌سازد، بلکه امکان تحلیل زمینه‌های فرهنگی خاص منطقه کرمانشاه را نیز فراهم می‌آورد؛ منطقه‌ای که سنت‌های مردسالارانه، ساختار خانواده پدرمحور، و نقش‌های محدودشده زن در ادبیات شفاهی آن، حضوری پررنگ دارند. انتخاب عناصر نمادینی چون «زن اغواگر»، «پدر بی‌کنش»، «خساست مردانه» و «بدن زنانه» در این روایت، بازتابی از نگرانی‌ها، سرکوب‌ها و مقاومت‌های فرهنگی در این بافت محلی است. تحلیل فمینیستی این امکان را فراهم می‌آورد که ادبیات عامیانه کرمانشاه نه فقط به عنوان سرگرمی یا ابزار آموزشی، بلکه به مثابه گفتمانی فرهنگی و سیاسی بررسی شود؛ گفتمانی که در آن، تجربه زنانه، لایه‌های پنهان قدرت و میل، و مقاومت در برابر نظم مردسالار، به صورت نمادین و چندلایه بیان می‌شود.

۱۰. نتیجه

در این پژوهش، روایت شفاهی «میمون چوپان» از منطقه سنقر کرمانشاه با رویکردی فمینیستی تحلیل شد تا ساختارهای جنسیت‌محور، بازنمایی بدن زنانه و فرایند بازسازی هویت زنانه در آن شناسایی شود. نتایج نشان داد که روایت در قالب داستانی سمبلیک، چالش‌ها و مقاومت‌های زنان را در برابر نظام پدرسالار به تصویر می‌کشد. حذف مادر،

تبعید دختران، و قتل نمادین میمون، هر یک مرحله‌ای از بازتعریف سوژه زنانه و تصاحب فضاهای قدرت به‌شمار می‌روند.

این تحلیل بر اهمیت تجربه بدنی و فضاهای زنانه به‌عنوان ابزارهای کلیدی در بازسازی هویت زنانه تأکید دارد و نشان می‌دهد که چگونه زبان نمادین روایت، امکان بازنگری و تغییر در مناسبات قدرت جنسیتی را فراهم می‌آورد. روایت «میمون چوپان» نه تنها منعکس‌کننده نگرانی‌ها و مقاومت‌های فرهنگی منطقه است، بلکه گفتمانی فراگیر درباره پیچیدگی‌های تجربه زنانه و تلاش برای کسب اختیار را بازنمایی می‌کند.

درنهایت، مطالعه این روایت می‌تواند به درک بهتر نقش ادبیات شفاهی در بازنمایی و بازسازی هویت‌های جنسیتی در فرهنگ‌های محلی کمک کند و چارچوبی نظری برای پژوهش‌های آتی در حوزه فمینیسم و مطالعات جنسیت ارائه دهد.

پی‌نوشت‌ها

1. semiotic
2. symbolic
3. écriture féminine
4. semiotic chora
5. Abjection

منابع

- افسانه‌زاده، ف.، و عزیزی، م. (۱۳۹۶). بازخوانی روایت‌های زن‌محور کردی با رویکرد فمینیستی. *پژوهش‌نامه مطالعات زنان*، ۱۰ (۲)، ۷۷-۹۸.
- توحیدی، ش. (۱۳۹۴). تحلیل فمینیستی روایت‌های عامیانه ایرانی. *زن در فرهنگ و هنر*، ۶ (۴)، ۴۵-۶۶.

بازنمایی هویت زنان در روایت عامیانه... _____ سمیه ایرانی و همکار

رحمانی، ن. (۱۳۹۸). بررسی کهن‌الگوهای زنانه در افسانه‌های ایرانی. *پژوهش‌نامه فرهنگ عامه*، ۹(۱)، ۱۱۲-۱۳۰.

قاسمی، ف.، و رضایی، م. (۱۴۰۰). تحلیل فمینیستی داستان‌های عامه زنان مازندرانی. *مطالعات زبان و ادبیات فارسی*، ۱۲(۳)، ۷۴-۵۶.

مرادی، س. (۱۴۰۱). خشونت میان‌زنانه در فولکلور کردی: بازخوانی انتقادی. *مطالعات فرهنگی اقوام ایران*، ۴(۲)، ۸۹-۱۰۸.

Reference

- Afsanehzadeh, F., & Azizi, M. (2017). Rereading women-centered Kurdish narratives from a feminist perspective. *Journal of Women's Studies Research*, 10(2), 77-98.
- Bartky, S. L. (1990). *Femininity and domination: Studies in the phenomenology of oppression*. Routledge.
- Bordo, S. (1993). *Unbearable weight: Feminism, Western culture, and the body*. University of California Press.
- De Lauretis, T. (1987). *Technologies of gender: Essays on theory, film, and fiction*. Indiana University Press.
- Ghasemi, F., & Rezaei, M. (2021). A feminist analysis of women's folk stories from Mazandaran. *Persian Language and Literature Studies*, 12(3), 56-74.
- Gilbert, S. M., & Gubar, S. (1979). *The madwoman in the attic: The woman writer and the nineteenth-century literary imagination*. Yale University Press.
- Hines, D. (2001). Gender and power in folktale structures: A symbolic reading. *Journal of Folklore Research*, 38(1), 42-59.
- Irigaray, L. (1985). *This sex which is not one*. Cornell University Press.
- Kaynes, D. (2010). Embodied resistance: Rural women and oral storytelling in Sub-Saharan Africa. *Feminist Studies*, 36(3), 445-468.
- Kristeva, J. (1982). *Powers of horror: An essay on abjection* (translated by L. S. Roudiez). Columbia University Press.
- Kristeva, J. (1984). *Revolution in poetic language* (translated by M. Waller). Columbia University Press.

- Moradi, S. (2022). Inter-female violence in Kurdish folklore: A critical rereading. *Cultural Studies of Iranian Ethnic Groups*, 4(2), 89–108.
- Rahmani, N. (2019). An examination of feminine archetypes in Iranian folktales. *Journal of Folk Culture Studies*, 9(1), 112–130.
- Showalter, E. (1977). *A literature of their own: British women novelists from Brontë to Lessing*. Princeton University Press.
- Showalter, E. (1979). Toward a feminist poetics. In E. Showalter (Ed.), *The new feminist criticism: Essays on women, literature, and theory* (pp. 22–41). Pantheon.
- Showalter, E. (1985). *The female malady: Women, madness and English culture, 1830–1980*. Virago.
- Tohidy, Sh. (2015). A feminist analysis of Iranian folk narratives. *Woman in Culture and Art*, 6(4), 45–66.